

Torre del Comte de Fígols

Cercs

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A la zona de la Consolació. Situada per sobre de l'antic santuari i prop de la ctra. BV-4025

Coordenades:

Latitud: 42.18001
Longitud: 1.86254
UTM Est (X): 406064
UTM Nord (Y): 4670389

Classificació

Número de fitxa 08268 - 47
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Neoclàssic
Segle XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: s'han dut a terme algunes obres de reforma, però encara queden actuacions per finalitzar.
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL, núm. 1008-I, de 13/04/2005
Número inventari si. IPA 3228
Generalitat i altres inventaris
Accés Restringit
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 5846002DG0760S0001YY
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dv., 11/03/2016 - 01:00

Descripció

L'edifici, que s'assimila a un palau-castell, presenta una planta de tall rectangular que s'aixeca sobre planta baixa i dues plantes pis, amb una coberta conformada per un terrat practicable delimitat per una barana amb decoració en forma de merlets. Per tal d'aportar lluminositat a l'interior, la part central del terrat s'aixeca i sobresurt en alçada, creant una mena de claraboia amb coberta, que il·lumina a partir de 30 obertures repartides al voltant de l'estructura. La façana principal és la del costat de ponent, on trobem l'accés principal a la planta baixa; aquest frontal està caracteritzat per una estructura de balcó en planta de mig cercle, que es desenvolupa sustentat sobre pilars a nivell de planta primera i segona. Dels pilars, destaquen els davanters per ser de tipus salomònic. El segon balcó es cobreix amb una cúpula rematada amb un esvelt pinacle. A banda i banda d'aquesta zona central, la façana presenta un seguit de grans finestres i balcons amb barana de ferro forjat, que es disposen de manera endreçada i simètrica en planta baixa, primera i segona planta. La resta de paraments de l'edifici comparteixen una disposició i simetria similar, amb la mateixa tipologia de finestres i balcons. Cal destacar tres torres que s'annexen al mur de migdia, que sobresurten en planta del cos principal. La de l'extrem sud-oest s'aixeca en planta baixa; al centre s'aixeca una segona torre de planta baixa i plantes més, que es transforma en un dels elements estètics més característics en l'edifici. Al seu costat, només en primera planta, sobresurt un nou cos; també configurat a mode de torre. Entre els materials de tipus industrials emprats en la construcció hi destaca l'alternança del maó massís (a les motlures de portes, finestres i murs de tancament, així com als merlets del conjunt) i la pedra vista (en els paraments de l'edifici), que origina un singular efecte cromàtic. També és un aspecte distintiu els guardapols que coronen portes i finestres. L'interior de l'edifici es distribueix en base a una zona central, a mode de vestíbul, al voltant de la qual unes escales accedeixen als pisos superiors. A grans trets, destacar a planta baixa una gran sala presidida per una llar de foc, junt amb altres estances i despatxos. L'escala senyorial d'accés a la planta primera, obre a una mena de pati central o de gran distribuïdor il·luminat per la gran claraboia (esmentada anteriorment). A l'entorn d'aquest distribuïdor hi havia diverses sales, habitacions i banys; i a l'extrem de ponent, gran part de la zona destinada als serveis, els quals ocupaven també part de la planta baixa per aquest costat. A la planta segona les estances es distribueixen al voltant del pati central. A l'interior encara es conserva part de la decoració pròpia, amb terres de rajola hidràulica, guardapols a les portes i finestres, pintures murals o l'efecte d'encoixinat en algunes de les parets.

Un edifici adjunt incloïa una sala de manteniment, un magatzem i una bodega. Al costat sud-oest de la torre una mena de túnel amb unes escales permet accedir a espais semisoterrats, destinats a usos també de magatzem i de serveis diversos; les escales formen part del camí que comunica amb el Santuari de la Consolació.

Observacions:

La majoria de les finestres i portes de la planta baixa es troben tapiades.

La finca on es va construir la torre tenia una superfície de 10.000 m². Inicialment estava inclosa dins de la finca de la Vedella, que José Enrique de Olano va comprar per construir-hi l'estació de ferrocarril de les mines, però la va segregar i no la va incloure dins de les propietats de l'empresa, sinó que va restar com a propietat privada seva. Tenia una superfície útil de 414 m² i estava valorada en 200.000 pessetes de l'any 1911.

Història

La Torre del Comte de Fígols es va construir a inicis del segle XX, en principi com a segona residència de José E. de Olano Loyzaga (Liverpool, 1858-Barcelona, 1934), propietari de les explotacions mineres de

Sant Corneli. L'octubre de 1908 va acollir al rei Alfons XIII i el cap de govern, Antonio Maura, en la visita que realitzaren a diferents indrets de la comarca del Berguedà, per tal de conèixer les principals instal·lacions industrials de la comarca, entre les quals les explotacions mineres propietat d'Olano. Va ser en el decurs d'aquest viatge que el rei va atorgar el títol de comte de Fígols a José E. de Olano. Amb motiu de la visita, el diari La Vanguardia va fer referència a la torre del comte definint-la com a castell que "lluïa més de tres mil bombetes enceses". (MAU, 2000:14)

Després de la Guerra Civil l'edifici va passar a ser utilitzat com a oficines de l'empresa "Carbones de Berga SA" fins l'any 1980. Actualment no té ús.

Bibliografia

BOIXADER, A. i SERRA, R. (2007): Viure al peu de la mina. Les colònies mineres de Cercs, Cercs i Manresa, Consorci Ruta Minera i Zenobita edicions.

HAUSMANN, C. (2009): Carbó de pedra. Un món que desapareix. Vol. II: Segona part de la història de Carbons de Berga, SA, Berga, Consell Comarcal del Berguedà.

MAU, M. O. (2000): Història de Carbons de Berga, SA, Berga, impressió de Noves Tecnologies Digitals.

PERARNAU, J.; PIÑERO, J.: Catàleg de protecció del patrimoni històric, arquitectònic, natural i ambiental del terme municipal de Cercs. Fitxa P. 6. Ajuntament de Cercs

SERRA, Rosa. (et al.) (1991). Guia d'Art del Berguedà. Ed. Consell Comarcal del Berguedà i Patronat del Centre d'Estudis del Berguedà, Berga.

VV.AA. (1994). Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà. Vol.5, Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

